

Maa- ja metsätalousvaliokunta

MmV@eduskunta.fi

9.11.2022

Lausunnon antaja: Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitto ry FIFUR

Lausuntopyyntö: Maa- ja metsätalousvaliokunnan 7.11.2022 päiväämä lausuntopyyntö

Lausunnon aihe: HE 83/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle eläinlääkintähuoltolaiksi sekä siihen liittyviksi laeiksi

FIFUR kiittää mahdollisuudesta saada tulla kuulluksi eläinlääkintähuoltolain uudistusprosessissa.

Turkiseläimet ovat väliinputoajia monissa eläinten lääkitystä ja eläinlääkintää koskevissa laeissa ja lakiuudistuksissa. Turkiseläimet ovat tuotantoeläimiä, mutta eivät elintarviketuotantoeläimiä, jolloin ne putoavat monen määritelmän ulkopuolelle, tai niihin sovelletaan osittain sopimattomia vaatimuksia. Tämä näkyy myös tässä valmistelutyössä.

Pidämme hyvänä, että turkiseläinten sairauksien hoito edelleen sisältyy kunnan järjestämisvastuuseen kuuluviin palveluihin. Tämä on ensiarvoisen tärkeää eläinten hyvinvoinnin kannalta.

Kuitenkin eläinten terveydenhuoltopalvelut on lakiehdotuksen 9 § kohdassa 3 rajattu koskemaan vain elintarviketuotantoa varten pidettäviä eläimiä. Katsomme, että myös turkiseläinten terveydenhuoltopalvelut tulisi lisätä kunnan järjestämisvastuuseen kuuluviin palveluihin.

Terveydenhuoltotyö on sairauksia ennaltaehkäisevänä toimenä sekä kustannustehokasta että eläin- ja kansanterveydellisesti tärkeää. Etenkin SARS-Cov-2-pandemia ja sen yhteydet turkiseläintuotantoon osoittavat tämän. Turkiseläinlääkinnän omat ennaltaehkäisevät toimet ovat osoittautuneet tehokkaiksi tartunnan leviämisen estämiseksi. Kuitenkin FIFURin palvelut on suunnattu lähinnä jäsenistölle.

Turkistuotanto on maantieteellisesti tiettyihin alueisiin keskittynyttä, etenkin Pohjanmaan maakuntiin ja osittain myös itäiseen Suomeen. Eläinmäärä on alueittain hyvinkin suuri ja tautipaine sen mukainen. Alueilla, johon turkistuotanto on keskittynyt, ennaltaehkäisevällä terveydenhuoltotyöllä on hyvin suuri merkitys

eläinten sairastuvuudelle ja hyvinvoinnille, sekä välillisesti kansanterveyteen. Muu tuotantoeläinpito on suurelta osin maantieteellisesti keskittynyttä samoille alueille.

Myös turkiseläinten lääkitsemisen kannalta olisi tärkeää, että tiloilla tehtäisiin säännöllisiä terveydenhuoltokäyntejä. Tällöin tiloilla toteutuisi myös turkiseläimillä tautitilanteen seuranta ja valvontaa, käynneillä voisi edistää eläinten terveyttä, hyvinvointia sekä tuotantokykyä ja sairauksia voisi ennaltaehkäistä. Lääkkeiden käyttö olisi hallitumpaa ja lääkkeitä voisi myös luovuttaa varalle.

FIFUR on vuodesta 2012 täysin omin resurssein kehittänyt terveydenhuoltojärjestelmän turkiseläimille. Terveydenhuoltojärjestelmä FUREVAssa on internetpohjainen käyttöliittymä kaikille FUREVaa käyttäville eläinlääkäreille ja tuottajille. FUREVA-terveydenhuoltojärjestelmässä on mukana yli 100 tuottajayritystä. Maa- ja metsätalousvaliokunta on mietinnössään 6/2013 myös edellyttänyt, että turkiseläinten terveydenhuoltojärjestelmää kehitetään.

FIFUR on myös tarjonnut koulutusta sekä FUREVAN käytöstä, että turkiseläinten kasvatuksesta ja sairauksista, sekä niiden hoidosta kaikille halukkaille eläinlääkäreille. Koulutettavien joukossa on ollut pääosin kunnaneläinlääkäreitä, valvontaeläinlääkäreitä ja aluehallintoviraston eläinlääkäreitä, mutta myös muutamia yksityisiä eläinlääkäreitä.

Kuten lainsäädäntöä valmistelleen työryhmän selvityksessä voitiin todeta, tuotantoeläinten eläinlääkäripalveluita tuottavia eläinlääkäreitä ei juurikaan ole. Siksi terveydenhuoltotyö elintarviketuotantoeläinten osalta on pääosin kunnaneläinlääkäreiden hoidossa. Sama pätee turkiseläinten osalta. Ellei turkiseläinten terveydenhuolto enää jatkossa sisältyisi järjestämisvastuuseen kuuluviin palveluihin, turkiseläinten terveydenhuoltotyölle ei löydy tekijöitä, turkiseläintilojen eteen tehty ennaltaehkäisevä työ loppuu, tautiriskit kasvavat ja pitkäjänteinen terveydenhuolto-ohjelman kehitystyö on ollut turhaa.

Vaasassa 9.11.2022

Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liiton puolesta

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Marja Tiura'.

Marja Tiura
toiminnanjohtaja
marja.tiura@fifur.fi
puh. 050-5113060

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Johanna Korpela'.

Johanna Korpela
asiantuntijaeläinlääkäri
johanna.korpela@fifur.fi
puh. 050-464 8834